

GAZETA

Wielkiego

Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj W. Dekera i spółki. — Redaktor: Assessor Raabski.

N° 67. — W Sobotę dnia 20. Sierpnia 1825.

Wiadomości zagraniczne.

A u s t r y a.

Z Wiednia dnia 8. Sierpnia.

Cesarz, który dla lekkiego rumatyzmu dwa dni w Wenecyi w pokoju przepędził, dnia 28. Lipca miał się znowu dobrze.

N. N. Cesarstwo spodziewani są z powrotem około d. 22. m. b. w Luxenburgu, gdzie zabawiwszy do pierwszych dni Wrzesnia udadzą się do zamku Schlosshof pod Preszburgiem i tam mieszkać będą aż do otwarcia seymu Węgierskiego. — JO. Xiążę Metternich opuszcza dnia 15. m. b. Ischel, i stanie tu kilkoma dniami później. — Dnia 3. m. b. odbył się tu solenny pogrzeb zmarłego tu a domowi Burbonów wielce zasłużonego Król. Neapolitańskiego Posta Xiążęcia Ruffo. Mianował on Xiążęcia Metternich exekutorem testamentu swego.

Dwa bataliony półku Lichtensteina przeschodziły d. 21. i 24. Lipca przez Florencyą.

Sztab główny przedstawiony był W. Xiążęciu. Trzeci batalion oczekiwany jest dnia 26. m. b.

Pod napisem: „Z Wiednia dnia 28. Lipca, zawiera *Dostrzegacz Austriacki*, co następuje: „Jedna z Gazet Francuskich udzieliła nam niedawno recepty, które używa *Konstytucjonista*, gdy swego przeciwnika uniknąć nie umie: „Weźcie śmiało kilka pojedynczych słów z tekstów, które wam dokuczają, porozdzierajcie one w zwiazek; ułóżcie je tak, iżby przeciwnicy wasi okazali się niewiadomymi lub głupcami; mieszanie waszą zaprawcie dowcipkowaniem i prostactwem; i jeszcze zupełnie ciepłą poczęstujcie waszych godnych przyjaciół; a z zachwyceniem będą ją pożerać. Rada ta dobrą jest nawłaściwiéy tylko w domowych woynach, które dziennikarze stronnictw liberalnych ściągają na siebie przez popędliwe potwarze i wiarołomne oszpecanie wszystkich środków swego Rządu; atoli też rada w codziennych ich dyatrybach znajduje także zastosowania przeciwko obeym Monarchom i

Ministrom; jednakże z tą różnicą, że fakta wyrabiane w ich niegodziwych laboratorjach nie są przekształcone i przekręcone, lecz po większej części muszą być zupełnie zmyślone. Sami tworzą sobie materyą, z której przygotowują swe iadowite deklamacye przeciwko wszystkiemu, co się jeszcze mogło w umysłach i uczuciach ludów opierać burzy czasu. Z rozmaitych uderzających przykładów okazaliśmy niedawno, iak apostołowie kłamstwa rzuciwszy umyślnie w świat pierwszy fałsz i wywodząc rzecz z téy własnéy podstawy, i iakoby nastąłym i pewnym gruncie oparci, wyciągają dopiero wykłady z wykładów i z fałszywych wniosków fałszywe wnioski. Mniéy ich obchodzi, że tak wystroiona budowa w kilka tygodni wali się wraz z pierwszym kamieniem węgielnym. Zamiar ich osiągnięty; iad nieufności i nieukontentowania pozostaje w umysłach łatwowiernych; a prawda obiawia się, iak to sami dobrze wiedzą, prawie tym tylko, którzy i bez tego byli już uzbroieni niepokonaném niedowiarstwem przeciwko iéy nieprzyjaciołom. *Konstytucjonista* (tylko naynowsze numeru tegoż mamy przed sobą) dał nam znowu niedawno dwa podobne przykłady, z których jeden, gdyby fikcyą do uwiedzenia ostatniego głupca w Medyolanie nie była za nadto niezgrabną, rzuciłby wątpliwe światło na pamiętkę męża zasłużonego, zawcześnie Państwu Austryackiemu wydartego i zarówno od współobywateli, iak obcych wielce szacowanego, — drugi przykład nie zasługuje na wzmiankę, tylko iako dowód, że bayki, chociaż bez żadnego związku, skoro nieprzyjaznego znaczenia, nie bywają pogardzanemi przez tych światłych polityków. — Obadwa artykuły takiego są rodzaju, że każde formalne onych zbicie byłoby utratą czasu; noszą one cechę swojego źródła. Pierwszy artykuł korespondencyi z Medyolanu, poczyna dobrą wiadomością, że General Strassoldo powrócił z swoiéj wyprawy przeciwko Pawii, i dalej tak mówi: „„Raptowna śmierć Generała Bubny sprawiła żal w mieszkańcach Lombardy, chociaż iego dawnego surowego i przykrego postępowania nie mogą zapomnieć. *) Przez długi swój pobyt we

Włoszech poznał charakter narodu, iego żądze i potrzebne środki do wykorzenienia wszelkich zarodów prawego nieukontentowania. Przynomną sobie czytelnicy *) iż na kilka dni przed przyjazdem Cesarza do Medyolanu General ten ogłosił ulepszenia; krok, który, iak mówią, stał się przyczyną osobistych dłań nieprzyjemności. W roku zeszłym dał tajemne zlecenie kilku mężom wysokiego znaczenia, ułożył plan do konstytucyi królestwa Lombardzko - Weneckiego; General ten przełożył sam niektóre odmiany, lecz fundamentalne rysy pochwalił. Konstytucya ta wprawiłaby była Królestwo w to samo położenie przeciwko Dworowi Wiedeńskiemu, w iakim było w roku 1814 przeciwko Francyi i t. d.““ Artykuł ten kończą osobiste obelgi, iakichby się w dawniejszych i lepszych czasach za ledwie bezimienny potwarca za pomocą potajemnéj drukarni dopuścić, a iakie dzisiaj zdają się stanowić uprzywilejowaną korzyść wolności druku, i które, iak wiele innego, tę smutną stwierdzają prawdę, że postępy fałszywéj cywilizacyi nie są niczém inném, tylko istotném powrotem do nieobyczajności, dzikości i barbarzyństwa. Zabawniejszym ieszcze jest w następującym numerze tegoż samego dziennika list wiarygodnego korespondenta z Napoli dli Romania z dnia 13. Maia: „„Niedawno zawięła Austryacka eskadra do tutejszego portu, złożona z okrętu liniowego, korwety i różnych małych okrętów. Nie uwierzysz WPan, iakie wrazenie sprawić musiał widok bandery mocarstwa, które się nigdy nie okazywało bardzo

rewolucyi Piemontkiéj, Lombardya zachował od dobrodziejstw przyrzekanych iéy od sprawców rewolucyi, i silnie się przyłożył do spokojności we Włoszech — tedy nic na iego obronę przywieść nie można; zbrodni téy nie przebaczy mu pewnie stronictwo, które w powszechném zaburzeniu uważa zbawienie świata. Zresztą postępowanie surowe i przykre (ieśli bezpieczeństwo Państwa nie czyniło ie nieodzowném) dla instrukcyi iego Rządu tak właśnie było obce, iak iego szlachetnemu i ludzkiemu charakterowi. Od tego oskarżenia uwolnić go zapewnie iednomyślnie cały kraj, w którym wciąż szereg lat sprawował pierwsze wojskowe urzędy tak z roztropnością, iak i umiarkowaniem.

Frzyp. Dostrz. Austr.

*) Miano wicie z dawnych doniesień dobrze zawiadomionych korespondentów *Konstytucjonisty*!!

Przyp. Dostrz. Austr.

*) Jeśli przez to rozumiane są działania wojenne, przez które General Bubna w kilka dni położył koniec

przyjaznym za świętą sprawę Hellenów. Pan Accurti, Dowódzca téj eskadry, wysłał dnia następującego Oficera do Koryntu, i rozeszła się wieść, że pojedzie aż do Athen (!), gdzie ze strony Rządu swojego ma ważne do wykonania zlecenie. — Naturalnie każdy był ciekawy dowiedzieć się o nowéj dyplomatycznej tajemnicy. Oficerowie Austriacy, wszędzie dobrze przyniowani, nie okazali trudności w zaspokoieniu ciekawości Greków; i jeśli to, co mi dwóch z tychże Oficerów mówiło, jest prawdą, tedy zdaie się, że między Rossyą i Austryą są w robocie układy dla zaprowadzenia u nas Rządu Monarchicznego i ogłoszenia Królem Grecyi Syna byłego Króla Szwedzkiego. “Trudno wierzyć, aby sami Redaktorowie, iakkolwiek niewiadomi prawdziwego stanu rzeczy w Grecyi, mogli dać wiarę tak wielkiéj baśni. Atoli może ona posłużyć za wstęp do nowych wybuchów przeciwko Rządowi Europejskim, a mianowicie przeciwko Austriackiemu. Zaraz następnego dnia (Konstytucjonista z dnia 16. Lipca) wyszedł złośliwy i w większym nierównie stopniu niedorzeczny artykuł, zawierający nieiako przegląd różnych Xiążąt, którym — nie przez Greków, chociaż między tymi widzimisię Króla Konstytucyjnego, iak wiadomo, od kilku lat ma licznych stronników — lecz od tego, lub owego Dworu Europejskiego miała być korona przeznaczoną! — Otoż to są dzieiopisarze naszego czasu!”

N i e m c y.

Z nad Menu dnia 11. Sierpnia.

Dnia 9. m. b. przybył Xiążę Wellington do Kolonii, a nazajutrz udał się w dalszą drogę do Koblenc.

Z Hanoweru d. 12. Sierpnia.

Xiążę Biskup Hildesheimski i Paderbornski, Franciszek Egon, Baron Fürstenberg, umarł wczoray w Hildesheim, przeżywszy lat 88.

N i d e r l a n d y.

Z Bruxelli dnia 10. Sierpnia.

Neapolitański Generał Pepe, który tu mieszka od nieiakięgo czasu, nieodznacza się niczém, iak tylko rostopném postępowaniem. Niemiewa nikogo u siebie, unika wszelkich towarzystw i sprawuje się, iak położenie iego

wymaga. Jest to naylepsza odpowiedź na wycieczki dzienników Paryskich przeciw temu Generałowi.

F r a n c y a.

Z Paryża dnia 9. Sierpnia.

Margrabia Clermont-Tonnere, Minister woyny, obieżdża obóz pod Luneville, twierdze północne i południowe i obóz przy Pirenejach.

Na wzniesienie pomnika dla Generała Pichegru od roku 1821. nie zebrało się więcéj iak tylko 18557 Franków. Koszta pocztu i t. d. wynoszą 5285 Franków, a zatem prawie trzecią część złożonych ofiar.

Margrabia Puysegur, wnuk Marszałka tego nazwiska, który się wslawił swemi dziełami o zwierzęcym magnetyzmie, umarł d. 1. m. b. Powątpiewaia ieszcze o tém, co pisma francuskie opowiadaia o pewnym Xiążęciu Niemieckim, iakoby odmienił religią i wszedł w służbę wojska hiszpańskiego.

Zabrany, iak wiadomo, numer *Gońca Francuskiego*, w którym umieszczone było wyznaczenie wiary Pana Mollard, został redakcyi zwrócony i między czytelników rozdany.

Z Mahon donoszą pod dniem 6. Lipca, iż Generał Mina popłynął z Plymouth do Gibraltaru, aby późniéj na czele powstańców Amerykańskich i rewolucyonistów hiszpańskich Mahon opanować.

Gwiazda zawiera wywód słowny Królewskich Kommissarzy, Barona de la Bouillerie, Hrabiego Beranger i PP. Cornet-D'Incourt i Housel, którzy wyznaczeni byli do roztrząśnienia stanu zamiany rent, dnia 7. m. b. w południe czynność tę rozpoczęli, a wczoray o godzinie 3 rannéj zamknęli. Podług tego raportu przyszło do istotnéj zamiany 17,700,892 Franków. Podano do zamiany 377,084 Franków, która ieszcze nie iest uskutecznią. Daléj onegdaj i wczoray (a zatem w godzinach od północy do godziny 3 rannéj) oznaymiono ieszcze do zamiany summę 12,610,292 Franków. A tak ogół zamienionych rent wynosić będzie 30,688,268 Franków. — Protokół ten — uważa Dziennik Rozpraw — usprawiedliwia zupełnie to, cośmy przepowiedzieli. Widzimy ztąd, iż 18 millionów 77,976 Franków zostało rzeczywiście zamienionych, i że 12 millio-

nów 610,292 Franków podano do zamiany, lecz iak wiele lub iak mało z nich przyjdzie do realizacji?

W kilku kościołach departamentów południowych skradziono gwałtownym sposobem święte naczynia, a „sprawcy tego świętokradztwa — iak Dziennik Paryski pisze — nie są jeszcze wyśledzeni.“

Piszą z Kadyxu pod dniem 19. Lipca: General Aimerich zwiedza wszystkie okoliczne miasta i wsie i musztruje ochotników rojalistycznych, aby ich zachęcać do przestrzegania jego zasad.

Gwiazda powiada: iż naczelnicy greccy zarzeni liberalizmem, odrzucają uporczywie propozycje mocarstw Europejskich i to rodzi ich niezgody, ich nieszczęście i powodzenie Ibrahima.

Król Sycyliński Generalny Konsul w Gibraltarze doniósł swojemu rządowi pod d. 20. Czerwca, iż w Marokańskim wszystkie wiktuały podrożały, iż fanega pszenicy przedaie się po 3½ piastra, że pola przez wojnę domową zostały spustoszone i że na ten rok ani się spodziewać sprzętu pszenicy.

Biega pogłoska, iż Pan Villele przyjdzie do Ministerstwa spraw zagranicznych.

Diario di Roma opowiada, iż pewien młody grecczyn przeszedł do obozu tureckiego i zbisurmanił się, i że potém dwaj jego bracia zakradli się cichaczem do obozu nieprzyjacielskiego i tak iego iako też samego Reszyda Baszę sztyletami zakłuli.

H i s z p a n i a.

Z Madrytu dnia 28. Lipca.

Na wczorayszém radzie Ministrów wniesiono rzecz względem zaciągnięcia 70,000 ludzi; a że Minister finansów zwrócił uwagę na wypróznione kassy, proponowano więc nadzwyczajną kontrybucją 100 millionów Realów (20 millionów Franków), któraby z własności ziemskiej miała być ściągnięta. Gdy zaś Pan Zea nalegał o to, ażeby podatek ten rozciągnąć i do własności ziemskiej kościołów i klasztorów, która przeszło trzecią część całej téj własności wynosi, dano wszystkiemu pokój.

General Bezieres odebrał rozkaz, ażeby wyiechał z Madrytu do Walencji i był tam na zawołaniu.

Pleban Merino został aresztowany.

Pierwszy chłodny wieczor, któryśmy wczoraj mieli po długich upałach, sprowadził mnóstwo ludu na plac S. Anny, założony przez byłego Króla Józefa. Każdy przechadzał się spokojnie, gdy za jednym razem pokazała się gromada królewskich ochotników i przechadzających się szablami rozpedziła, wołając na nich: Wy jesteście czarni (negros)!

Więść o wkroczeniu świeżego wojska francuskiego zamieniła się na zupełnie przeciwną, to jest, że całe wojsko francuskie wyidzie z kraiu, niewyłączając nawet Kadyxu i Barcelony, i że tylko dwa szwajcarskie półki mają ciągle odbywać służbę przy Królu. Chcą wiedzieć, iż gabinet angielski mocno nalega, ażeby wojsko francuskie wyszło z Hiszpanii.

Dwaj starzy dowódcy wojska wiary, Trapistista i General Santos Ladron, mieli zrobić w dolnej Aragonii powstanie na korzyść stronnictwa pod nazwiskiem Karolistów. (Konstytucjonista).

Konstytucyjny Alkad Madrytu, Pan Lamadrid, był dotychczas w jednym klasztorze na prowincyi zamknięty. Zakonnicy tamężni niechcąc mu dłużey dawać ięść, odesłali go do Madrytu, zkąd został wygnany do Torre Laguna i oddany pod dozór Plebana.

P o r t u g a l i a.

Z Lizbony dnia 20. Lipca.

Gazeta dworska zawiera obszerny artykuł, w którym wystawia dawniejsze stosunki Brazylii, wlicza zbawienne urządzenia Króla i swobody, które temu państwu zapewnił, a który temi kończy się słowy: „Odmalowawszy powyższy obraz wszystkiego, co zaszło, nie od rzeczy będzie, wspomnieć o różnicy między powodami i zasadami oderwania Brazylii a położeniem rzeczy w osadach hiszpańskich, którym nierozsądnie, dla podobieństwa środków, które wszędzie do zapalenia rewolucyi służyły, chciao nadać iedno i to samo źródło. Przywileie i niezawisły zarząd Brazylii oddawna już były uposadnione przez prawego Monarchę, nim ona przeciw niemu powstała, i to powstanie nie miało za cel, wymusić na Królu iaką łaskę lub iaki przywilej, którego by iuz kray ten z szcudroblivosti tego dostojnego Monarchy nieposiadał. Ludy Brazylii niepo-

trafiłyby nie odpowiedzieć, gdyby ich zapytano, jaką Król Jan VI. dał im przyczynę do zażaleń, przez któreby dawniejsza ich szczerość stała mu się obcą? Kładąc zobowiązanie powinności Ludów i ich Monarchów na szalę sprawiedliwości, znajdziemyż jaki kodex prawa, któryby niezastaniał uświęconych i nieskazanych praw władztwa, mianowicie kiedy iak tu łączy się z niemi łagodność, wspaniałomyślność i duch dobroczynności, przez które Król staie się prawdziwym poddanych swoich oycem? Jak smutnym i nieszczęśliwym byłby stan społeczeństwa ludzkiego, gdyby święta umowa między ludami a ich uznawanymi Monarchami, którzy są społeczeństwa tego duszą, podlegała miała dziwaczne mu losów obrotowi i zawieruchom rewolucyjnym? Cóżby przy takich zasadach stało się z niewzruszonością tronów i z pokoiu świata? Niepodobna, ażeby przy tak sprawiedliwych i skłonnych do pojednania chęciach, niefortunna gwiazda, która swój zgubny wpływ na rodzinne związki Portugalii i Brazylii wywarła, długo jeszcze pozostać mogła na horyzoncie. Spodziewać się należy, iż otwarte i szczere dowody dobroci i przywiązania, które Król Jmć dał Brazylii, wzmocnione dzielniejszym jeszcze głosem wszystkiego tego, co węzły przyrodzenia mają w sobie czułego i świętego, zapewnią dobremu Monarsze raz jeszcze dań uczuć, których oczekiwać ma prawo od mieszkańców królestwa, którym tak wielki przychylności dał dowody. Zapewne szlachetność umysłu również iak obowiązek wzniesia w nich te uczucia, które na szczęście Brazylii, iak i na nasze, wpływ mieć będą.“

A n g l i a.

Z Londynu dnia 6. Sierpnia.

Niemamy wcale pewnych wiadomości wprost z Grecyi; Komitet grecki milczy zupełnie na wszystkie pogłoski, które poczęści tak są szkodliwe sprawie Greków; niewydaie żadnych odezw do narodu angielskiego, aby go raz jeszcze poruszyć z obojętności, z iaką się przygląda zdala upadkowi ludu chrześcijańskiego; drzymie on sobie nad obowiązkiem, który sam na siebie włożył, i my także z nim drzymiemy.

Dzienniki Peru zawierają wyrok Boliwara, którym nakazuje zaprowadzenie w każdym De-

partamencie wzorowey szkoły wzajemnego uczenia. Każda prowincya obowiązana posłać przynajmniej 6 dzieci do szkoły departamentowey, iżby nowe systema tém śpieszniej w całej Rzepltéy zaprowadzonem być mogło. — Jedną z najpierwszych uchwał kongressu Kolumbijskiego było nadanie Oswobodzicielowi ieszcze tego zaszczytnego tytułu: „Oyciec i Ocaliciel Peru“. — Dnia 12 Lutego rozkazał kongres: wybić medal na cześć Oswobodziciela, na jednéy stronie z wizerunkiem Boliwara i napisem: „Swojemu Oswobodzicielowi Szymonowi Bolivar“, a na odwrotnéy stronie z herbem Rzepltéy i napisem: „Peru, ocalone pod Ayacucho 1824.“ — Posąg Oswobodziciela na koniu wzniesiony będzie w stolicy, a w miastach departamentowych wystawione będą na publicznych rynkach kamienne tablice na cześć iego. — Uchwalono datę: Oswobodziciel ma nazawsze tytuł Prezydenta Rzepltéy. — Armia odbierze nagrodę z 2 milionów Dollarów. — Generał Antonio Jose Sucre ma tytuł: Wielki Marszałek Ayacucho. Wszyscy żołnierze armii oswobodzenia mają prawa obywateli Kolumbii. — Oswobodziciel mocen iest, przeznaczać wszelkie nagrody, iakie stosownemi być zayduie. — Na to poselstwo Oswobodziciel odpisał Prezydentowi najwyższego kongressu Peru, co następuje: „Hoyność najwyższego kongressu dla wojska oswobodzenia, które walczyło na równinach Ayacucho, sama się przewyższyła. Mianowany W. Marszałkiem Generał naczelny, odebrał nagrodę godną Scypionów i wielkiego ludu. Inni Szefowie, Oficerowie i Żołnierze z nayszlachetniejszą szczodrocią zostali obdarzeni. Kongres okazał się godnym wyobrażenia potężnego narodu. Ale dowód zaufania, którym mnie kongres zaszczycił, niebyłże dostateczną nagrodą? niedosyć było sławy dla mnie, mając sobie powierzony los kraju? Nacóż mnie znieśmiałać zbytkiem upominków i obarczać nagrodami, których przyjąć niemożę? Względy, któremi mnie już kongres zaszczycił, były większemi nad zasługi moje; naygorętszem moim życzeniem iest, ażeby Peru przynajmniej za ostatnie moje poświęcenia pozostało poniekądkolwiek mym dłużnikiem. Nie gardzę ia bynajmniej temi oznakami życzliwości: lecz postanowiwszy nie

przyimować nigdy od méy oyczyzny podobnych nagrod, iakże mógłbym to przyjąć od Peru, com odmówił Kolumbii? Dosyć dla mnie, żem sobie umiał zasłużyć na szacunek i wdzięczność kongressu Peruańskiego. Medal, który rozkazano wybić z moim wizerunkiem, jest nagrodą tak bardzo zastugi moje przewyższającą, iż ona sama wszystkie oczekiwania moje przechodzi. Przyjmuję tę nagrodę kongressu z wdzięcznym uczuciem, którego wyśłowić nie jestem w stanie. Racz Pan Kongressowi w moim i woyska imieniu najgłębsze nasze oświadczyć podziękowanie. Mam zaszczyt i t. d. Boliwar. Lima, dnia 12. Lutego 1825.“

Jedna z tutejszych gazet powiada, iż summa indemnizacyina, którą Haiity za uznanie niepodległości chce Francyi wylczyć, 6 mill. Funtów Szterlingów czyli 150 millionów Franków wynosić będzie.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 13. Sierpnia.

JO. Xiążę Wołkoński, nadzwyczajny Poseł N. Pana do Króla Francuskiego, wracając z Paryża, przejechał tędy do Petersburga.

Ważny skarb dla dzieiów narodowych został odkrytym w tych dniach w kościele katedralnym Płockim; są to zwłoki Monarchów Polskich Hermana i Krzywoustego. Wiadomo było wprawdzie z historyi, że ci Monarchowie pochowani byli w téj niegdyś stolicy, lecz po zgorzałym starożytnym kościele katedralnym w XV. wieku, mieysce ich grobów niewiadomém było, dopiero ziawiony w tych latach rękopism X. Laurencyusza, Penitencyarza kapituły Płockiéy, na początku XVII. wieku pisany, a przez JW. Biskupa Prażmowskiego nabyty, został skazowką do wynalezienia tych czcigodnych prochów. Rękopism ten opiewa, iż Andrzej Noskoski, Biskup Płocki, na końcu XVI. wieku stawiając w mieyscu zgorzałego, nowy kościół katedralny z granitu krajowego, trwający do tych czas, znalazł w gruzach dawnego groby dwóch wspomnionych Monarchów i późniejszych Xiążąt Mazowieckich, zebrawszy one ze czcią, pochował tam gdzie było wniysić do choru większego (Prezbiterium) podług téy wiadomości JW. Biskup terazniejszy Płocki szukać postanowiwszy,

znalazł wielką trumnę z 4ma skieletami; owoieczne ozdoby znalezione przy nich przekonują, iż te popioły są zwłokami tych Monarchów, tudzież Xiążąt (zda się) Konrada i Ziemowita. Naród i historia winna będzie wdzięczność JW. Biskupowi Prażmowskiemu za to odkrycie tak ważne dla wdzięcznych swym Monarchom Polaków.

K. M.

Udzielamy publiczności interessujący wyiątek z listu ziomka naszego Franciszka Mireckiego, pisanego pod dniem 8. Lipca r. b. z Genui do Warszawy. — „Na dniu 14. Lipca opuszczam na rok Genuę i Włochy, przynosząc się na drugi koniec Europy, do Lizbony; nie z przywidzenia ani dla zabawy, ale powołany od tamtejszégó Królewskiégó Dyrekcji teatralnéy, do napisania dwóch oper Włoskich i do przewodniczenia orkiestrze. Na dniu 16. Czerwca r. b. stanęła ugoda między pełnomocnikiem Dyrekcji Lizbońskiégó i mną w następującéy osnowie: Za wspomniane prace obowiązuję się Dyrekcya wypłacić summę 10,000 franków w przeciągu iednego roku, i nadto dać mi wygodne pomieszkanie (artykuł bardzo ważny w Lizbonie) i benefis. Biorąc razem pensyą, mieszkaniem i benefis, wynosi wszystko 15,000 franków. Mam zastrzeżone kontraktem przedłużenie ugody na lat 2 z powiększeniem pensyi i innych korzyści, jeżeli się podobam publiczności i dyrekcji; kosztta moiéy podróży morskiéy z Genui do Lizbony należą do strony obowiązującéy. Tym sposobem tracę nadzieję prędkiego widzenia kochanéy moiéy oyczyzny. Nie wiem czém się to dzieie, że Włosi tak zazdrośni we wszystkich względach, szczerze i mile przyjmowali początkowe prace moje teatralne, i że nawet w interesie Lizbońskim, w którym 3ch miałem konkurentów, mnie kompozytorowie zaproponowali w Medyolanie. Zaciągnąłem dług wdzięczności dla Włochów. Od mego powtórnego na ich piękną ziemię przybycia, Medyolanie i Genuanie wzbudzili we mnie zapał i utwierdzili mnie w kompozytorstwie. Ostatni nietylko żywemi oklaskami przyjęli pierwszą pracę moją, ale krom tego zapominając wrodzonego uprzedzenia, poruczali mi dzieci swoje do kształcenia ich w śpiewie, i w kompozycji. Przykro mi było donieść tym zacnym familiom, że ie na pewny czas porzu-

cam. Wiadomość tę z żalem przyjęły i wymogły na mnie przyrzeczenie powrotu, na co przystałem tém chętniej, że się przekonałem o zacności i charakterze obywateli Geneueńskich. Powrócę do ich miasta, handlem, bogactwy i przemysłem kwitnącego, po mojej do Lizbony podróży i osiadę. Co do mojej oyczyzny, zdaie mi się, iż wypada mimo puścić wszelkie widoki, boleję nad tém, bo największém staraniem moiem było i zawsze będzie pracować dla własnego kraiu i rodaków.“

Państwo Ottomańskie.

Donoszą z Triestu pod d. 1 Sierpnia: „Nie odebraliśmy tu żadnych nowych wiadomości wprost z Korfu, lecz z Ankony donoszą w téj chwili, iż tam odebrano listy z Korfu do d. 20. a z Zante do dnia 16. Lipca. W tych listach niemasz najmniejszój wzmianki o owém wzięciu Ibrahima Baszy do niewoli, a zatem udzielona w tych dniach powieść Kapitana okrętowego zdaie się być wierutnym fałszem.

Rozmaite wiadomości.

Waddington w podróży swojej do Grecyi tak mówi o Kolokotronim: „Byłem kilka razy na pokojach u Kolokotroniego i kilkakrotnie odbierałem od niego zapewnienia szacunku dla narodu Angielskiego. Te zapewnienia tém bardziéj mnie rozśmieszały, iż Kolokotroni jest głównym nieprzyjacielem Anglików, nieustannie rząd Angielski o zamiar podbicia Morei obwiniającym. Chcąc mu oddać sprawiedliwość, przyznać trzeba, że obyczaie iego najmniejszego oglądzenia nie mają. — Dwór iego składa się z piętnastu kapitanów, którzy na sofach, trzy strony obszernej sali zajmujących, siadywać zwykli. Na ścianach wiszą tureckie ozdobne strzelby, kosztowne pistolety i pałasze. Nie widziałem nieporządniejszych ludzi iak iego Kapitanowie. Ubiór ich odpowiada zupełnie ich minie. Ale naybardziéj wynędzniałym, zdawał mi się być Papas, z brodą, w czapce i zbroi. Noszą zwykle na głowie czerwona

czapkę, iednakże było między niemi trzech co przez próżność turbanem głowy obciążali. Kolokotroni mało dla nich ma względu i rzadko wstaje, kiedy do niego przychodzi. Czwar tą stroną pokoju zajmują żołnierze, którzy zawsze stoją. Kiedy Kolokotroni wyjść im rozkazuje, wychodzą pomału, z niechęcią, pojedynczo i za chwilę znowu wracają. — Nie palą tytoniu, nie piją kawy i nie odzywają się. Ta scena trwa blisko 20 minut, potem rozchodzą się wszyscy za danym przez Kolokotroniego znakiem.“

OBWIESZCZENIE.

Podaje się niniejszém do publicznej wiadomości, iż jarmark w tym roku na Święty Michał przypadający, odbędzie się nie dnia 12. Września iak w kalendarzu pro 1825 nadmieniono, lecz dnia 12go Października r. b.

Poznań dnia 17. Sierpnia 1825.

Król. Dyrektorium Policji i miasta.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Przed Sądem Powiatowym w Rypiniu Maryanna z Naramowskich Bobolecka sumnę 11,800 Zł. pol. z 13toletnią prowizją na dniu 24. Stycznia 1804 roku Ignacemu Kamińskiemu cedowała, a ten dnia 6. Lutego 1804 tę sumnę przed Sądem Powiatowym w Kaliszu Piotrowi Magnuskiemu odcedował, dla którego też cessya na tym samym dniu wygotowana została. Po wypłaceniu téj summy przez Sąd Powiatowy w Wrocławku, Piotr Magnuski pozostał resztę w kwocie 582 Tal. 19 dgr. 11 $\frac{1}{2}$ fen. zaasygnował i dnia 15. Września 1806. przed bywszym Sądem Kommenderynym w mniescu Getzowi Katz cedował. Summa ta wraz z prowizją zayduie się w Depozycie Sądu podpisanego, wypłata iednak na ręce successorów Getza Katz nastąpić nie może, gdyż cessya powyższa Boboleckiej na Kamińskiego i tegoż na Piotra Magnuskiego zaginęła i dotychczas wysledzoną niezostała. Na wniosek successorów Getza Katz, cessye te mają być amortyzowane i zapozywamy wszystkich, którzy iako

właściciele, cessionaryuszowie lub kredytorowie zastawni pretensye iakie wnoszą, w szczególności zaś co do zamieszkania nieznanego Piotra Magnuskiego lub iego sukcesorów, aby na terminie

dnia 26. Września r. b.

zrana o godzinie 10tej przed Deputowanym Konsyliarzem Sądu naszego Hebdman, w Izbie naszey instrukcyiney osobiście lub przez Pełnomocników legalnych się stawili, pretensye swe podali i udowodnili, w razie bowiem przeciwnym z pretensyami swoimi prekludowani, cessye amortyzowanemi i odcelowana a w depozycie się znajduiąca summa Sukcesorom Getza Katz, iako właścicielom prawnym, wypłaconą zostanie.

Poznań dnia 8. Maja 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Franciszka z Zdortow zameżna Owczarkowa z Łągów, podała u nas wniosek o uznanie małżonka ię niewiadomego Łukasza Owczarczaka z Łągów Powiatu Bukowskiego za nieżyjącego, który przed 14 laty do woyska wybrany, przy pułku trzecim Legionu z Wisły miał służyć, celem rozwiązania związku małżeństwa, wzywamy więc Łukasza Owczarczaka, aby w terminie na dzień

19. Października r. b.

zrana o godzinie 9. przed Ur. Ruedenburg Ref. Sądu Ziemiańskiego w naszym Zamku sądowym wyznaczonym, lub przez prawnie upoważnionego Pełnomocnika stanął i na skargę przez Małżonkę zanesioną się oświadczył, albowiem w razie niestawienia się, iedynie wedle wniosku Powódki, uznanie go za nieżyjącego i co do tego zamiaru się ściąga zawyrokowanym, i w skutek tego węzeł małżeństwa pomiędzy nim i żoną pomienioną rozwiązany zostanie.

Na Mandataryuszów proponują się Radzcy Kommissyi sprawiedliwości: UUr. Jonemann, Giżycki i Weissleder, z których iednego obrać i pełnomocnictwem i informacją dokładną opatrzyć należy.

Poznań dnia 19. Maja 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

W kamienicy tu w Poznaniu na Nowym Rynku pod Nr. 201. położonéy, do massy konkursowéy upadłego kupca Berger należącéy, znajduie się mieszkanie składające się z czterech pokoi i kuchni na pierwszém piętrze, oraz iednego pokoju i drwalni w podworzu, iako też osobnego sklepu, które na rok ieden, rachuiąc od Sgo. Michała r. b. do Sgo. Michała r. p. naywięcéy dającemu wynajętym bydź ma, do czego wyznaczonym został termin na

dzień 27. Sierpnia r. b.

zrana o godzinie 9. przed Referendaryuszem Ur. Kryger. Warunki wydzierżawienia w registraturze naszey przeyrzane bydź mogą.

Poznań dnia 10. Sierpnia 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Według postanowienia Prześwietnéy Rejencyi wypuszczony bydź ma od 1go Października r. b. drogą publicznéy licytacji dom, pier-pierwiastkowo dla dozorczy Królewskiego drzewa przeznaczony, a przy wynajęciu w roku zeszłym placu składowego drzewa na grobli wyłączony, na rok lub więcéy lat w dzierżawę. Dom ten obeymuie dwa pomieszkania, a zatém w całości lub poiedynczo wydzierżawiony będzie.

Z polecenia Prześwietnéy Rejencyi wyznaczają się termin na

dzień 29. Sierpnia r. b.

z tém oświadczeniem, iż w terminie tym także rozmaite utenzylia, dawniemy do instytutu składowego drzewa należące, przedanemi będą.

Wzywam zatém chęć dzierżawienia lub kupienia mających, aby się w terminie rzeczonym o godzinie 10. przed południem w wspomnionym domu dozorczym stawić zechcieli, gdzie warunki licytacji i przedaży oznajmionemi będą.

Poznań dnia 16. Sierpnia 1825.

Petzke,
Sekretarz Regencyi.

(Dodatek.)

D O D A T E K

do

Nru 67.

Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

(Z dnia 20. Sierpnia 1825.)

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Gdy nad majątkiem zmarłego w Fordonie kupca Moyżesza Hirschsohn został otworzonym formalny konkurs, więc zapożywa się wszystkich tych, którzy do masy tegoż majątku iakiekolwiek bądź mniemają mieć pretensye, aby w terminie na

dzień 8. Listopada 1825.

przed W. Sędzią Dannenberg do likwidowania pretensyi wyznaczonym, osobiście lub przez pełnomocników na których tutejszych Kommissarzy Sprawiedliwości: Vogla, Schulca i Brixu przedstawiamy, stawili się, swoje pretensye do rzeczonyj masy konkursowej podali, i rzetelność onych udowodnili, gdyż w razie przeciwnym niestawiający z swemi pretensyami wykluczeni zostaną, i im w téj mierze przeciw innym wierzycielom wieczne nakazaniem będzie milczenie.

Bydgoszcz dnia 13. Czerwca 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Gdy nad majątkiem Józefa Arnolda dzierżawcy w Chwałkowie zmarłego, z powodu niewystarczania onegoż na zaspokojenie wierzycieli, process sukcesyino-likwidacyiny otworzonym został; przeto wyznaczylismy termin do likwidowania i usprawiedliwienia pretensyi na dzień 28. Września r. b.

z rana o godzinie 9. przed deputowanym W. Sędzią Biedermann w sali Sądu tutejszego od-

być się mający. Zapożywamy więc wszystkich nam niewiadomych wierzycieli, iżby się na tymże sami osobiście lub przez pełnomocnika prawnie do tego upoważnionego stawili, i z pretensyami swemi do masy sukcesyino-likwidacyiny mianemi zgłosili, i rzetelność onychże należycie wykazali. W przeciwnym bowiem razie wszelkich praw swych pozbawionymi zostaną, i z pretensyami swemi tylko do tego, coby po zaspokojeniu wierzycieli, którzy się zgłosili, z masy ieszcze zbyło, odesłani będą.

Gniezno dnia 25. Czerwca 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

Założywszy w Mur. Goślinie przy ulicy Bydgoskiej dom zaiezdny pod nazwiskiem *MIASTO POZNAŃ*, polecam się wszystkim moim przyaciołom i łaskawcom przy zapewnieniu, iż o wygodę, dobre uraczenie, za nayumiarkowańsze ceny, staranie mieć będę.

Karól Fryderyk Jarotzki,
z Poznania.

Szanownej Publicznosci donoszę ninieyszem nayuniżeniem, iż teraz znowu w fabryce moiemy iest do nabycia:

tegoroczna świeża dubeltowa ratafia wi-
śniowa, wielka kwarta po 8 sgr.

jak też świeży likwor malinowy, porzeczkowy i orzechowy, wielka kwarta po 18 sgr.
tak w małych jako i większych ilościach.

Poznań dnia 16. Sierpnia 1825.

D. G. Baarth,
przy ulicy Dominikańskiej Nro. 371.

W moiej kamienicy pod Nr. 60. w sta-
rym rynku, są 3 pokoje do najęcia od S.
Michała r. b. Bliższy wiadomości udzie-
li podpisany.

Kałuba.

W domu Nr. 51. na Rybakach jest od S. Micha-
ła r. b. do wypuszczenia pomieszkanie, składają-
ce się z 2ch izb, 2ch alkierzów, góry, drwalni,
sklepu i kawałka ogrodu. Bliższa wiadomości u
właściciela.

Dwa pomieszkania na drugiem piętrze w ka-
mienicy Nr. 45. w rynku, każde z 1 pokojem
i alkierza, z kuchnią i przynależnościami, są
od Sgo Michała do wypuszczenia. Bliższa
wiadomość w handlu Fryderyka Bielefelda.

Na Półwi Nr. 121. w nieruchomości do suk-
cessorów Gebharda należący, jest od S. Mi-
chała r. b. do wypuszczenia pomieszkanie z 5
izb, stajnią i miejscem na jeden powóz. Bliż-
sza wiadomość na pierwszem piętrze w głó-
wnym domu u gospodarza.

Gebhard.

U Markusa Goldsteina na Komende-
ry w gościńcu są krowy Żuławskie do sprze-
dania.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 15. Sierpnia 1825.	Papiera- mi	Gotowi- zną
Oblig. długu państwa	91 $\frac{3}{8}$ pCt.	91 $\frac{3}{8}$ pCt.
Premie obligów długu państwa	208 =	207 =
Oblig. bankowe aż do włącznie lit. H.	—	92 $\frac{1}{2}$ =
Zachodnio-Pruskie listy zasta- wne	90 =	—
Zachodnio-Pruskie listy zasta- wne niegdyś polskiego u- działu	88 $\frac{1}{2}$ =	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	95 =	—
Wschodnio-Pruskie	92 =	91 $\frac{7}{8}$ =
Szlaskie	—	105 =